Zemědělci počítají ztráty po povodních. Škody na úrodě i majetku dosahují až desítek milionů korun

10.10.2024 - Barbora Pánková | Akademie věd České republiky

„Silné deště ve druhé polovině září, které místy přerostly až v povodně a záplavy, napáchaly škody na dosud nesklizených plodinách, uskladněné úrodě i zasetých ozimých plodinách. To úzce navazuje na živočišnou výrobu, v níž mohl být v některých případech třeba jen dočasně nedostatek krmiv pro hospodářská zvířata. Poničeny byly také budovy, technika, technologie či zpracovatelské kapacity. Zemědělci udělali maximum, aby se na tuto místní katastrofu připravili, i když na to měli jen krátký čas. Prioritou bylo samozřejmě zajistit bezpečí lidí, hospodářských zvířat a třeba i techniky. Zároveň se podíleli na přípravě protipovodňových zábran v obcích a pomáhali i s odklízením následků velké vody. Za to je jim podle mého názoru třeba poděkovat," říká prezident Agrární komory České republiky Jan Doležal.

Ve zmíněném průzkumu, který se uskutečnil ve druhé polovině září a zapojilo se do něj 95 podniků z členské základny Agrární komory ČR, byly hlášeny škody především v Jihočeském, Moravskoslezském a Olomouckém kraji. Škody v rostlinné výrobě utrpěly téměř dvě třetiny respondentů, tedy 62,1 procenta. Poničeny byly zejména olejniny, následují škody na travních porostech, kukuřici, okopaninách a obilovinách, dále ovoci, zelenině a vinné révě. Postižená plocha se pohybuje od jednotek do stovek hektarů na podnik. Oslovené podniky předběžně vyčíslily škodu v jednotlivých případech na desítky tisíc až desítky milionů korun, může však dojít ještě k dalším ztrátám na již založené úrodě na příští rok.

Škody v živočišné výrobě oznámilo pouze 11,6 procenta respondentů. Jednalo se především o znehodnocení krmiv nebo poškození stájí, k úhynům hospodářských zvířat docházelo jen v ojedinělých případech. Poničený majetek se týká 16,8 procenta dotázaných podniků. Nejčastěji byly zmiňovány škody na budovách typu administrativa, stáje, sklady, střechy či vrata. Následovaly znehodnocené zásoby úrody, krmiva pro zvířata či osiva, dále poškozená technika, technologie včetně těch na zpracování. Podle prvních odhadů škody v této oblasti dosáhnou stovek tisíc až jednotek milionů korun.

„Úklid v Mikulovicích stále probíhá podle možností nasazení techniky a skládkovacích kapacit. Po třech týdnech intenzivních prací je téměř dokončený a začínáme zjišťovat škody. Je poničená infrastruktura, kanalizace včetně čističky i vodovodní řady. Chtěl bych poděkovat všem, kteří pomáhají a podílejí se na úklidových pracích, a především složkám Integrovaného záchranného systému," sděluje **předseda Okresní agrární komory Jeseník Ivo Kasal**, který zároveň v oblasti hospodaří. I jeho podnik postihly výpadky elektrické energie, které se naštěstí podařilo brzy obnovit, a došlo k zaplavení orné půdy i poškození zemědělské techniky.

Pomohly by evropské peníze i odklad kontrol

Za současné situace by podniky zasažené velkou vodou uvítaly národní či evropskou pomoc, vyslovilo se pro to 78,9 procenta respondentů. Nejčastěji uváděli, že by jim pomohla finanční podpora, dále dřívější platby, odklad plnění závazků a kontrol, výjimky ve střídání plodin na zaplavených pozemcích nebo zvýhodněné půjčky.

„Vítáme, že Ministerstvo zemědělství odložilo některé kontroly Státního zemědělského intervenčního fondu. Zemědělcům to za dané situace velmi pomohlo. Nicméně na záchranu některých podniků to nemusí stačit, zejména těch menších a specializovaných. Věříme, že Ministerstvo zemědělství na tyto případy bude pamatovat. O pomoc z krizové rezervy EU pro zemědělství zatím podle našich informací ministr zemědělství Marek Výborný nepožádal. Neučiní tak alespoň do doby, než budou sečteny škody. Teď jde hlavně o to, aby se k evropským penězům nedostaly státy, které byly rychlejší a naléhavější,“ dodává **prezident Agrární komory ČR Doležal**.

Je podle něj nezbytné také přistupovat racionálněji k budování protipovodňových opatření. Například již několik desetiletí mluví o postavení přehradní nádrže Nové Heřminovy na řece Opavě, která, kdyby stála, dokázala by snížit následky povodní pro Krnov a Opavu.

ÚDAJE O PRŮZKUMU AK ČR
Agrární komora České republiky provedla dotazníkové šetření v rámci své členské základny, jehož cílem bylo zjištění informací i o rozsahu škod po silných deštích v září 2024, které místy přerostly v záplavy a povodně. Průzkum se uskutečnil ve dnech 18. až 30. září 2024 a zapojilo se do něj 95 podniků všech velikostí podle terminologie Evropské unie.

Agrární komora České republiky
Sdružuje většinu podnikatelů v zemědělství, lesnictví a potravinářství. Prosazuje a obhajuje oprávněné zájmy svých členů už třicet let. Její členové produkují přes 80 procent veškerých komodit a obhospodařují 1,4 milionu hektarů zemědělské půdy. AK ČR má zhruba tři tisíce členů, což zahrnuje kolem osmi set soukromě hospodařících rolníků, a zbytek tvoří zemědělské organizace. V tomto počtu nejsou zahrnuti členové 32 profesních svazů, sdružení a unií, v nichž se příslušnost podnikatelů překrývá a které rovněž sdružuje AK ČR.

https://www.akcr.cz/txt/zemedelci-pocitaji-ztraty-po-povodnich-skody-na-urode-i-majetku-dosahuji-az-desitek-milionu-korun